

[Justitsministeren.]

de Former for ikke økonomisk Skade, der overhovedet egner sig til at tages i Betragtning. I øvrigt tør jeg henvise til den nærmere Begrundelse i Bemærkningerne til dette Forslag, som jeg ligeledes tillader mig at anbefale til hurtig og velvillig Behandling i dette høje Ting.

Fr. Dalgaard: Dette Straffelovsfor-
slag bevæger sig paa 5 Hovedomraader: et
nyt Bødesystem, ændrede Regler om For-
brydelser mod Kønssædeligheden, Voldsfor-
brydelser, Forbrydelser mod Staten, den
offentlige Myndighed og den offentlige Or-
den og Freds- og Ærekrænkelser.

Den højtærede Justitsminister mente,
at Dagbodsystemet var saa kendt, at man
ikke behøvede at sige noget om det. Jeg
mener dog, at der over for de ret kraftige
Angreb, der fra juridisk Side har været rettet
mod dette System, er Anledning til at gøre
noGLE faa Bemærkninger herom.

Dagbodsystemet gaar ud paa, at Bø-
dens Størrelse skal søges afpasset efter de
forskellige Lovovertræderes økonomiske Ev-
ne, saaledes at Bøderne kommer til at virke
med lige stor Tyngde. Det er til Trivialitet
gentaget, at 100 Kr. er ikke det samme for
Arbejderen som for Millionæren; det er saa
indlysende, at man ikke skulde behøve at
spilde mange Ord derpaa. Saa kan man
spørge: Tager Straffeloven Hensyn dertil?
Ja, det gør den. Baade den gamle Straffel-
lov af 1866 og Straffeloven af 1930 udtaler
paa forskellig Maade, at der ved Bøders
Fastsættelse skal tages Hensyn, efter Straffel-
oven af 1866 til den skyldiges Formuesfor-
fatning og efter Straffeloven af 1930 til den
skyldiges Betalingsevne. Naar saa den gæl-
dende Straffelov ikke indeholder noget som
helst i Retning af Maksimum for Bøden,
skulde man tro, at Sagen hermed var i Orden.

Men dette er langt fra Tilfældet. Selv
om der er indtraadt nogen Forbedring efter
den nye Straffelovs Ikrafttræden, maa man
alligevel erkende, at den Maade, hvorpaa
Domstolene praktiserer disse Bestemmelser,
er en saadan, at man ikke kan sige, at de
forskellige Bøder, der bliver ikendt, er af-
passet efter Lovovertræderens Indtægts- og
Formueforhold. Dette er i og for sig natur-
ligt. Domstolene vægrer sig uvilkaarligt
ved at idømme en meget stor Bøde, thi hvis
man opfylder Straffelovens Bestemmelser
fuldt ud og idømmer en rig Mand en meget
stor Bøde, saa vil mange mene, at Manden
maa have gjort sig skyldig i en forfærdelig
stor Forbrydelse, til Trods for at den store

Bøde i Virkeligheden skyldes, at han er sær-
deles velsitueret.

Dertil kommer en Tendens hos Dom-
stolene, som Professor Krabbe omtaler i
Bilag 6 til Landstingsbetænkningen — jeg
beder om den højtærede Formands Til-
ladelse til at citere et Par Linier —:

„For Retstilstanden bliver det her-
efter af afgørende Betydning, *hvorledes*
Domstolene praktiserer den dem overladte
frie Strafudmåling, og her kan det efter
min Mening ikke nægtes, at Tendensen
gaar i Retning af i alt for høj Grad at
holde sig i Nærheden af Minimum.“

Deri har Professor Krabbe utvivlsomt Ret.
Der er ingen Tvivl om, at denne Tendens
hos Domstolene ogsaa giver sig Udslag i
Retning af, at selve Bøderne bliver for
smaa. Men trods de udtrykkelige Bestem-
melser i Straffeloven, baade den nye og den
gamle, er det altsaa ikke lykkedes at faa
indført det Princip i Praksis, at Bøden
sættes i Forhold til Indtægten.

Man var derfor tidligt fra ledende
Juristers Side inde paa Dagbodsystemet,
hvorved Bøden fastsættes til en Dags-
indtægt multipliceret med et Tal, hvis
Størrelse gradueres efter Forbrydelsens Straf-
værdighed. Derved opnaar man, dels at der
tages Hensyn til Indtægten, dels at det
bliver muligt gennem Dom at tilkendegive,
om en Brøde maa anses for større eller
mindre. En fattig Mand, der faar en Bøde
paa 10 Gange sin Dagsindtægt, 4 Kr., kan
altsaa komme til at betale 40 Kr., medens
en mere velstillet maaske kommer til at
betale 2 Gange 20 Kr., ogsaa 40 Kr. Bøden
er i Penge lige stor, men det er tydeligt
for enhver, at den mere velstillede i dette
Tilfælde ikke er dømt for saa stor en Brøde
som den fattige. Endvidere regnede man
med, at det blev mere overkommeligt ogsaa
for den mindre velstillede at udrede Bøden,
saaledes at man slap for de mange Afsonin-
ger.

Dagbodsystemet gælder jo baade i
Finland og i Sverige. Herhjemme forelagdes
Forslaget derom først i 1917 af Professor
Torp, og senere foresloges det i Straffelovs-
kommissionens Betænkning af 1923 og
gik derefter over i forskellige Lovforslag.

To af Medlemmerne af Straffelovs-
kommissionen, der afgav Betænkning i 1923,
deriblandt Professor Krabbe, gik stærkt
imod dette System, og i Bilagene findes ud-
færlige Indvendinger fra Professor Krabbes
Side mod Systemet. Det er meget lærerige
Betragtninger, Professor Krabbe gør gæl-
dende, bl. a. er han bange for, at man ikke